

Aanhang van Trump bepaalt midterms

De inwoners van Arkansas kiezen bij de midterms op 8 november een nieuwe gouverneur. Ooit klom Bill Clinton via deze post op tot president, nu zet vooral de aanhang van Donald Trump de toon. Trump wordt in Arkansas belichaamd door gouverneurskandidaat Sarah Huckabee Sanders, zijn persvoorlichter uit het Witte Huis, die bij de inwoners van Arkansas dus geen introductie behoeft. Daarbij was haar vader er eerder ook gouverneur.

Barbara Noordermeer is correspondent in Washington van Het Financieel Dagblad

In het kort

- In de aanloop van de gouverneursverkiezingen blijkt hoezeer Amerikanen willen dat hun land verandert.
- Het Trumpisme blijft een grote splijtzwam zo valt te merken in de conservatieve staat Arkansas.
- Extreemrechtse Tea Party beweging creëerde de voedingsbodembodem voor de huidige culture

BUITENLAND

Trump zet in de midterms de toon in een verdeeld Amerika

De inwoners van Arkansas kiezen bij de midterms op 8 november een nieuwe gouverneur. Ooit klom Bill Clinton hier op richting presidentschap, nu overheerst de aanhang van Donald Trump.

Een rit door het hart van de Verenigde Staten is een rit door een land in gevecht met zichzelf. Ruim 3000 kilometers legden we af over soms verlaten snelwegen en bochtige landweggetjes, waar in menig voortuin de Amerikaanse vlag wappert. De roadtrip begon in Arkansas, dat een oase van bossen en meren blijkt te zijn, en eindigde op de uitgestrekte prairie van zuidelijk Wyoming. Het is een rit door oud én nieuw Amerika. Langs het historische Black Wall Street in Oklahoma dat nu een magneet is voor millennials en hun laptops. Langs de onverstoorbare ja-knikkers en de enorme windmolenparken in het vlakke Kansas. En langs de licht besneeuwde bergtoppen en de drooggevalen rivierbeddingen van Colorado.

Na 2,5 week onderweg te zijn geweest en gesproken te hebben met Amerikanen uit alle ledere van de bevolking, van cowboys in jeans tot politici in driedelig pak, blijkt een duidelijke gemene deler: de brede onrust over de toekomst van hun land en de hartgrondige wil om er iets beters van te maken. Die overeenkomst ligt ten grondslag aan de impasse waarin de Verenigde Staten zich op dit moment bevindt. Want over de betekenis van 'iets beters' verschillen de opvattingen onderling enorm.

BILL EN HILLARY CLINTON
Ons startpunt is Little Rock, de ingetogen hoofdstad van Arkansas. De inwoners van deze staat kiezen op 8 november onder meer een nieuwe gouverneur. Een markante post: een eerdere gouverneur van deze staat schopte het in de jaren negentig tot president van Amerika. Straten en het vliegveld van Little Rock zijn nadien vernoemd naar Bill en Hillary Clinton. In het centrum is het Clinton Presidential Center te bezoeken, met een wat kritiekloze overzichts-

LAND VAN VERDEELDHEID
In de vierdelige serie 'Land van' reist het FD door het hart van de Verenigde Staten om te peilen hoe Amerikanen denken over hun land in aanloop naar de midterms van 8 november. Zien de kiezers Amerika nog als the land of the free?

- Afveringen**
Deel 1: Land van verdeeldheid
Deel 2: Land van reizigers
Deel 3: Land van droogte
Deel 4: Land van de vrijheid

tentoonstelling van zijn acht jaar in de Oval Office. Volgens het personeel komt het koppel er regelmatig op bezoek.
De aanstaande gouverneursverkiezing in Arkansas is een opvallende. Dit is de eerste keer dat de strijd niet gaat tussen witte mannen van zekere leeftijd, maar tussen een vrouw met landelijke bekendheid en een zwarte man die door lokale media de rocket scientist genoemd wordt — hij kreeg als student een beurs van Nasa.
De gouverneursrace in Arkansas is in feite ook een strijd tussen Donald Trump en de rest, ook al doet de voormalige Republikeinse president zelf niet mee. Want dit mag dan het tijdperk van president Joe Biden zijn, het land praat nog

Roadtrip in het hart van de VS

Gouverneurskandidaat Sarah Huckabee Sanders tijdens de presidentscampagne voor Trump in 2020. In de peilingen staat ze nu op een stevige voorsprong. FOTO: JONATHAN ERNST/REUTERS

Ook de discussie op scholen over wat kinderen wel en niet geleerd wordt over bijvoorbeeld de slavernij, gender en seks is onderdeel van de cultuuroorlog. In tenminste 55 schooldistricten in Arkansas zijn boeken over dat soort onderwerpen door conservatieve besturen uit de schoolbibliotheek verwijderd. Ook titels als Harry Potter (vanwege hekserij) of de klassieker *To Kill a Mockingbird* (vanwege rassensrijd) mogen kinderen er niet meer lezen uit angst dat ze op verkeerde ideeën komen of zich ongemakkelijk gaan voelen.

Niet iedereen gaat daarin mee. Op de glazen pui van de boekwinkel Words Worth in Little Rock prijkt een opvallende sticker. 'We sell banned books' staat er met witte en zwarte letters op, vergezeld van een rode vlam. 'We laten ons niet bang maken,' zegt boekverkoper en mede-eigenaar Tom McGowan monter. *Book bans* gebeuren in tenminste 25 staten. Bij Magic City Books in Oklahoma, de Republikeinse staat links van Arkansas, staan de 10 meest bediscussieerde boeken prominent afgedrukt op de winkelpui. Een medewerker vertelt dat het weleens voorkomt dat een bezoeker de 'verboden' boeken van de plank haalt en omgekeerd terugzet, zodat de kaft niet meer leesbaar is.

ONDERSCHATTE STAAT
Arkansas huisvest met winkketen Walmart en transporteur J.B. Hunt twee van Amerika's grootste bedrijven, maar staat niet bekend als economische motor. De staat wordt echter onderschat, vindt Jamie Gates van de Kamer van Koophandel in Conway. 'Arkansas gaat beter met recessies om dan andere staten', zegt hij. 'We laten al sinds de Tweede Wereldoorlog een bijna lineaire groei zien.'

Chris Jones ziet het als zijn missie af te rekenen met het Trumpisme in zijn staat. 'Mensen willen een ander soort politiek', zegt hij als we hem treffen na een campagnebijeenkomst in Hot Springs, waar hij 150 onderwijsprofessionals toesprak en een staande ovatie kreeg. 'Amerikanen zijn uitgeput door de chaos van de laatste jaren', zegt hij.

Zijn oplossing is om de praktische zaken aan te pakken: wegen zonder kuilen, breedbandinternet tot in iedere woning en onderwijzers die een fatsoenlijk salaris krijgen. Als achtjarige ontmoette hij de toenmalige gouverneur Clinton, de man die wist te verbinden. 'Ik had het gevoel dat hij me zag en hoorde. Ik voelde me gewaardeerd', zegt Jones. Dat gevoel wil hij weer naar Arkansas brengen.

Maar de kiezers in Arkansas lijken nog niet gevoelig voor die boodschap. Ze voelen zich ongehoord door de politieke elite in Washington. En ze voelen zich daarom verbonden met de man die zij nog steeds zien als de politieke outsider. Donald Trump staat 8 november dan wel niet op het stembiljet in Arkansas, een vinkje achter de naam van Sarah Huckabee Sanders heeft voor hen hetzelfde effect.

steeds over zijn voorganger. Nergens langs de weg zagen we aanmoedigingen voor Biden; die voor Trump, echter, zijn meters groot. In winkels hangen t-shirts met de tekst Trump 2024, een verwijzing naar de presidentsverkiezingen waarvoor hij zich nog niet eens verkiesbaar heeft gesteld.

Trump wordt in Arkansas belichaamd door gouverneurskandidaat Sarah Huckabee Sanders, zijn persvoorlichter uit het Witte Huis, die veranderde tijdens het bewind van president Obama, vertelt hoogleraar politicologie Karen Sebold van de University of Arkansas. 'De partijdigheid floreerde vanaf 2012. Mede aangewakkerd door de extreemrechtse ideeën van de Tea Party beweging.' Stemmen doen de kiezers er sindsdien niet zozeer vóór een bepaalde kandidaat, maar vooral tegen de andere partij. Geen staat in de VS keerde zich onder president Obama's bewind sneller tegen de Democraten dan Arkansas.

De Tea Party beweging creëerde de voedingsbodembodem voor de huidige *culture war*: een botsing tussen traditionele waarden en sociale rechtvaardigheid, tussen religie en inclusie, tussen morele absoluutheid en zelfexpressie. Amerika zag deze clash al vaker, bijvoorbeeld in de jaren zestig, maar volgens historici niet eerder zo hevig als sinds Trumps presidentschap. Het einde van het federale recht op abortus valt hieronder, wat het Amerikaanse hooggerechtshof in juni van dit jaar besloot.

“**‘De partijdigheid floreerde vanaf 2012. Mede aangewakkerd door de extreemrechtse ideeën van de Tea Party-beweging’**

Karen Sebold
University of Arkansas